

KULKKILANMETSÄN ETELÄOSAN LUONTOSELVITYKSET 2022

FM (biologi) Turkka Korvenpää
Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
27.11.2022

Sisällys:

1. JOHDANTO	3
2. LIITO-ORAVAKARTOITUS	4
2.1 Menetelmät	4
2.2 Tulokset.....	5
3. PESIMÄLINNUSTO	7
3.1 Menetelmät	7
3.2 Tulokset.....	8
4. LUONTOTYYPIT JA KASVISTO	10
4.1 Menetelmät	10
4.2 Luontotyyppien ja kasvillisuuden yleispiirteet	11
4.3 Kasvilajistosta.....	12
4.4 Luontotyyppikuviot.....	13
5. LÄHTEET JA KIRJALLISUUS	37
LIITE 1. Liito-oravan papanahavainnot	
LIITE 2. Havaitut putkilokasvilajit	
LIITE 3. Luontotyyppikuvioiden numerointi	

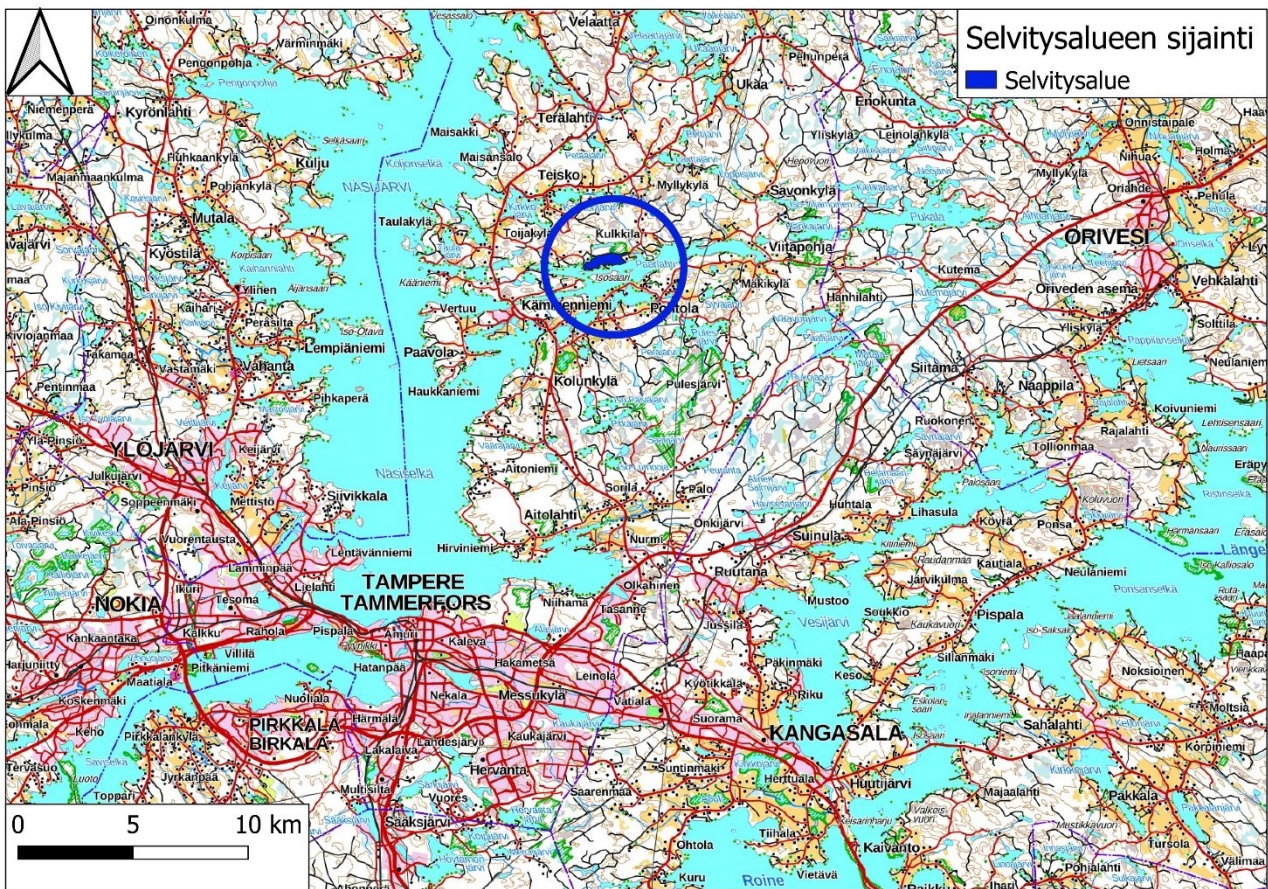
Kannen kuva: Entiselle pellolle kehittyntä kuusivaltaista lehtoa luontotyyppikuviolla 33.

Pohjakartta: © Maanmittauslaitos 11/2022

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
Hanhenkaari 10 as 16
21420 Lieto
Puh. 045-6793602
www.envibio.net

1. JOHDANTO

Tampereen kaupungin kiinteistötoimi tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä Teiskossa Kulkkilan kylässä sijaitsevan kaupungin omistaman metsäalueen (kartta 1) liito-orava-, pesimälinnusto- ja luontotyyppiselvityksen. Selvitysten tuloksia tullaan hyödyntämään alueen luonnonhoidossa. Selvitysten maastotyöt teki ja tämän raportin kirjoitti FM (biologi) Turcka Korvenpää. Työn taustaineistona käytettiin Tampereen kaupungilta saatuja alueen metsäkuviotietoja sekä Suomen Lajitietokeskuksesta tilattuja tietoja alueelta ennestään tunnetuista lajesiintymistä (Suomen Lajitietokeskus 2022).

Kartta 1. Selvitysalueen sijainti.

2. LIITO-ORAVAKARTOITUS

2.1 Menetelmät

Liito-orava suosii varttuneita, tiheitä kuusisekametsiä, joissa kasvaa kookkaita haapoja. Se pesii puunkoloissa, pöntöissä ja oravan rakentamissa risupesissä, joskus myös rakennuksissa. Laji on uhanalainen ja se on mainittu EU:n luontodirektiivin liitteessä IV, minkä vuoksi liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla.

Liito-oravan luotettavin kartoitusjakso ajoittuu maalís-toukokuulle, jolloin sen papanat ovat väriltään keltaisia – kellertäviä ja siten helpommin havaittavissa kuin kesän ruskeat papanat. Lisäksi keväällä kasvillisuus ei haittaa jätösten havaitsemista. Papanoiden löytyminen osoittaa varsin luotettavasti liito-oravan esiintyvän alueella, joskin vain yksittäisten papanoiden löytyminen yhden tai muutaman puun tyveltä voi viitata myös eläinten tilapäiseen pysähtymiseen niiden siirtyessä alueelta toiselle. Mikäli jätöksiä löytyy vähänkin runsaammin, käyttää liito-orava aluetta pysyvämmiin. Runsaan papanamäärän löytyminen kolopuun alta, ympäröivää puustoa selvästi järeämmän tuuhealatuksisen kuusen tyveltä tai linnunpöntön alta viittaa vahvasti pesintään. Usein pesäpuiden tyvirungoilla on myös virtsaamisjälkiä. Liito-oravat suosivat pesäpuinaan varsinkin tiheiköissä kasvavia puita, sillä tiheä puusto antaa suojaa saalistajilta.

Selvitysalue kartoitettiin 30.4. ja 23.5.2022. Liito-oravan papanoita ja muita merkkejä (mm. tyvirunkojen virtsaamisjälkiä) etsittiin runkomaisten haapojen sekä kookkaimpien kuusten ja koivujen tyviltä, mikä on lajin kartoituksessa vakiintunut menetelmä (Nieminen 2017).

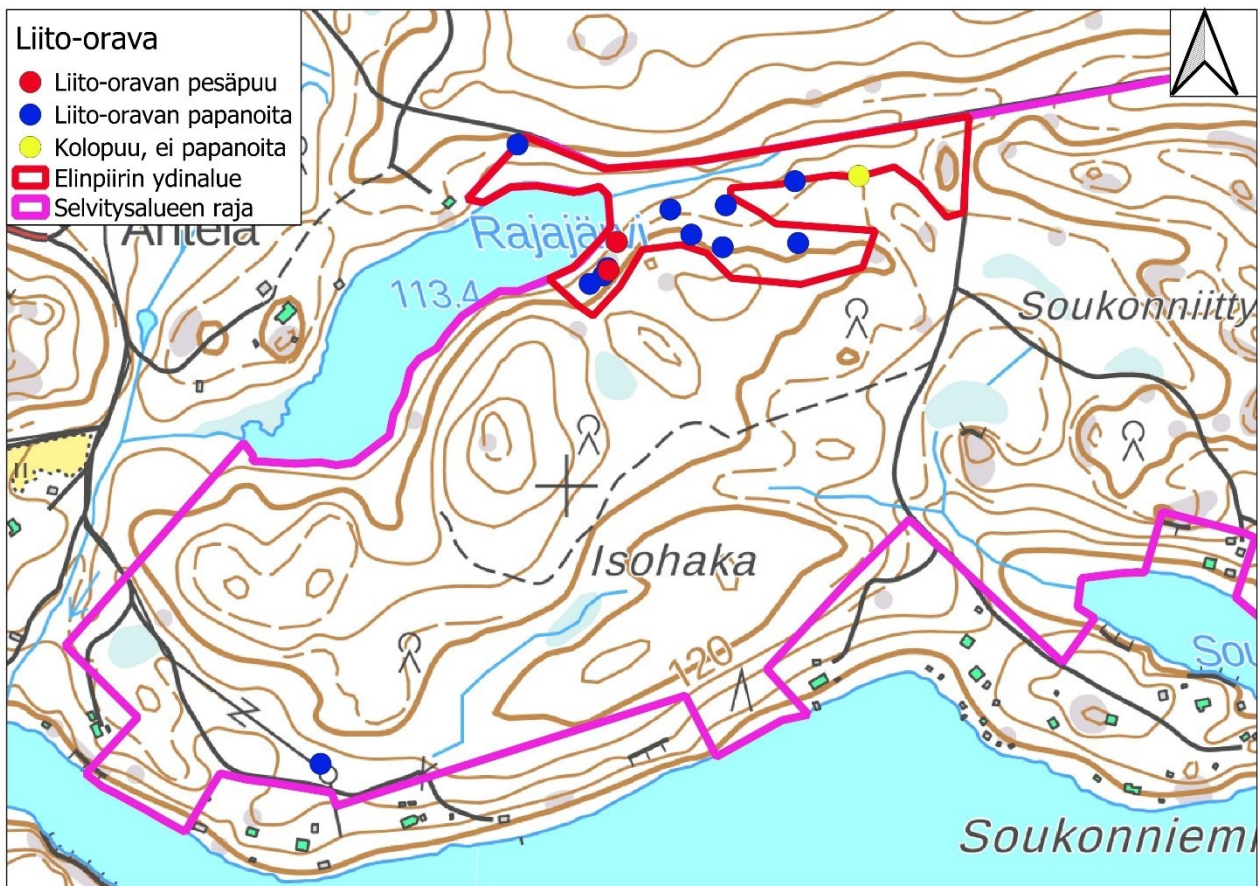
Löydetyistä papanapuista kirjattiin muistiin GPS:llä mitatut koordinaatit, puulaji ja rinnankorkeusläpimitta sekä tieto siitä, onko puussa koloja. Lisäksi laskettiin papanamäärä. Jos papanoita oli alle 20, laskettiin papanoiden tarkka lukumäärä. Jos papanoita oli 20-200, arvioitiin määrä kymmenen tarkkuudella. Suurempien papanamäärien kohdalla käytettiin karkeampaa arviota. Myös mahdolliset virtsaamisjäljet puun rungolla merkittiin muistiin. Pesäpuiksi luokiteltiin kolopuut, joiden tyveltä löytyi vähintään muutamia kymmeniä papanoita sekä muut puut, joiden tyvellä oli satoja papanoita, vaikka koloa ei maasta käsin olisi tiheän puuston vuoksi pystynyt näkemään. Papanapuiden lisäksi kirjattiin muistiin myös kaikkien muiden kolopuiden sijainnit.

Elinpiirin ydinalueen (elinpiirin ne osat, joita liito-oravat käyttävät aktiivisimmin ja jotka ovat esiintymän elinvoimaisena säilymiselle välttämättömiä) rajat määritettiin pesä- ja

papanapuiden sekä liito-oravalle parhaiten sopivan metsän esiintymisen perusteella. Erillisiä liito-oravalle sopivia ruokailualueita ei ollut erotettavissa. Lopuksi arvioitiin liito-oravien tarvitsemia kulkuyhteyksiä. Metsän sopivuutta liito-oravan elinympäristöksi tarkasteltiin myös niillä alueilla, joilla papanoita ei löytynyt.

2.2 Tulokset

Rajajärven itä- ja pohjoispuolella Soukontiestä etelään on liito-oravan elinpiirin ydinalue (kartta 2). Papanoita löytyi yhteensä 13 haavan tyveltä (liite 1), joista kaksi tulkittiin pesäpuiksi. Metsä on liito-oravalle erinomaisesti sopivaa tiheää ja melko vanhaa kuusivaltaista sekametsää, jossa kasvaa melko runsaasti järeitä haapoja sekä myös nuorempaa haapaa. Puusto on tiheää varsinkin pesäpuiden ympärillä (kuva 1). Elinpiirin ydinalue ei rajaudu kovin selvästi ympäröiviin metsiin, sillä käytännössä liito-oravalle joko hyvin tai melko hyvin sopivaa metsää on laajalti kartoitetulla alueella. Yksittäinen papana löytyi myös kookkaan kolohaavan tyveltä Rajajärvestä etelään läheltä kesämökkejä.

Kartta 2. Liito-orava Kulkkilanmetsässä.

Sopivalta vaikuttava metsä jatkuu ilmeisesti myös Soukontien pohjoispuolella, josta onkin aiempia liito-oravahavaintoja ainakin vuosilta 1999-2000 (Suomen Lajitietokeskuksen aineistot). Kuten edellä olevasta ilmenee, kulkuyhteydet elinpiirin ydinalueelta muualle ympäristöön ovat erinomaiset kaikkiin ilmansuuntiin.

Liito-oravan elinpiirin ydinalue vastaa luonnonsuojelulaissa tarkoitettua lisääntymis- ja levähdyspaikkaa. Rajajärven eteläpuolelta tehty papanahavainto viittaa tilapäisempään oleskeluun. Liito-oravat liikkuvat varmasti Kulkkilanmetsän eri osissa ja saattavat tulevana vuosina pesiä muuallakin. Alueen eri puolilla kasvaa kookkaita haapoja sopivan tiheissä kuusivaltaisissa metsissä. Erityisen hyvin liito-oravalle sopivia muita kuvioita on vaikea rajata.

Kuva 1. Liito-oravan pesäpuun ympäristöä.

Liito-orava tulee huomioida alueen luonnonhoidossa. Lehtokuviodien puuston varovainen harvennus todetun elinpiirin ydinalueen ulkopuolella lehtokasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi ei muuta metsiä liito-oravalle sopimattomiksi mutta kovin voimakasta

harvennusta tulisi välttää. Haavan suosiminen ja kaikkien kolopuiden säästäminen hyödyttävät liito-oravaa.

3. PESIMÄLINNUSTO

3.1 Menetelmät

Pesimälinnustoa selvitettiin kolmena aamuna huhti-kesäkuun välisenä aikana (taulukko 1), minkä lisäksi linnustoa havainnoitiin luontoselvityksen muiden osioiden maastotöiden yhteydessä. Sää oli kaikkina aamuina linnustokartoitukseen sopiva. Lisäksi tarkastettiin Suomen Lajitietokeskuksen aineistoissa olevat lintuhavainnot mm. pöllöistä ja päiväpetolinnuista.

Päivä	Laskenta-aika (klo)	Sää
30.4.2022	7.25-9.45	Lämpötila +0 °C - +8 °C, heikkoa tuulta, selkeää
7.6.2022	7.05-11.05	Lämpötila +8 °C - +19 °C, heikkoa tuulta, selkeää
15.6.2022	7.15-10.25	Lämpötila +13 °C - +19 °C, melko heikkoa tuulta, selkeää

Taulukko 1. Lintulaskentapäivät, laskenta-ajat ja vallinnut säätila.

Kartoituslaskennassa selvitysalue käveltiin niin tiheästi läpi, että kaikki siellä oleskelevat lintuyskilöt voitiin kohtuullisella varmuudella havaita. Apuvälineinä käytettiin kiikaria, GPS-laitetta sekä etukäteen tulostettuja suurimittakaavaisia karttoja. Kaikki havaitut lintuyskilöt merkittiin tulostetuille paperikartoille ja samalla merkittiin muistiin tieto lajista, sukupuolesta (jos mahdollista määrittää kiikarilla), yksilömäärästä ja käyttäytymisestä (laulava koiras, poikasille ruokaa kuljettava emo, varoiteleva lintu, pari ym.). Selvästi yli lentävät linnut jätettiin huomioimatta, mutta alle 50 metrin päässä selvitysalueen rajan ulkopuolella havaitut yksilöt merkittiin muistiin, sillä niiden reviiri sijoittuu suurella todennäköisyydellä osittain selvitysalueelle.

Tehdyt lintuhavainnot vietiin paperikartoilta paikkatieto-ohjelmistoon erotellen eri laskentakertojen havainnot toisistaan. Reviiriksi tulkittiin kaikki havainnot laulavista koiraista, pesistä, ruokaa kuljettavista emoista, varoitelevista linnuista ja paikallisina sopivassa pesimäympäristössä pesimäaikaan oleskelevista linnuista. Jo yhdellä laskentakerralla saatu havainto tulkittiin reviiriksi. Lähellä toisistaan tehtyjen eri laskentakertojen havaintojen tulkittiin tarkoittavan samaa reviiriä. Samaksi reviiriksi tulkittujen havaintojen välinen maksimietäisyys vaihteli hieman lajeittain, mutta nyrkkisääntönä voidaan pitää noin paria

sataa metriä, jota kauempana toisistaan eri laskentapäivinä tehdyt havainnot tulkittiin eri reviireiksi. Käytännössä tulkinta oli pääosin yksiselitteistä.

3.2 Tulokset

Selvitysalueella tulkittiin pesivän kaikkiaan vajaa 200 lintuparia (taulukko 2). Pesimälajeja oli yhteensä 27. Lisäksi Rajajärven rannalla kuultiin rummuttava palokärki (EU:n lintudirektiivin I-liitteen laji) ja Soukonlahden rannan kesämökeille johtavan tien reunasta löytyi lajin ruokailujälkiä. Palokärki ei kuitenkaan pesinyt kartoitetulla alueella vuonna 2022. Soukontien varrella lauloi 7.6. peräti kolme pikkusieppokoirasta (kartta 3). Tämän harvalukuisen, mutta elinvoimaiseksi uhanalaisuusarvioinnissa luokitellun, vanhojen rehevien ja luonnontilaisten kuusikoiden ja kuusisekametsien linnun kevätmuutto jatkuu jopa juhannukselle. Myöhemmin kesällä pikkusieppoja ei enää tavattu, joten ilmeisesti ne jatkoivat muuttoa, vaikka sopivaa pesimäympäristöä on tarjolla.

Kartta 3. Tärkeimmät pesimälinnut ja pikkusieppohavainnot. (EN=erittäin uhanalainen, VU=vaarantunut, NT=silmälläpidettävä, LC=elinvoimainen)

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Parimäärä	Status
<i>Certhia familiaris</i>	puukiipijä	3	LC
<i>Columba palumbus</i>	sepelkyyhky	4	LC
<i>Curruca curruca</i>	hernekerttu	1	LC
<i>Cyanistes caeruleus</i>	sinitäinen	2	LC
<i>Dendrocopos major</i>	käpytikka	3	LC
<i>Erithacus rubecula</i>	punarinta	22	LC
<i>Ficedula hypoleuca</i>	kirjosieppo	2	LC
<i>Fringilla coelebs</i>	peippo	52	LC
<i>Garrulus glandarius</i>	närhi	1	NT
<i>Lophophanes cristatus</i>	töyhtötiainen	3	VU
<i>Muscicapa striata</i>	harmaasieppo	2	LC
<i>Parus major</i>	talitiainen	8	LC
<i>Periparus ater</i>	kuusitiainen	3	LC
<i>Phylloscopus collybita</i>	tiltalti	8	LC
<i>Phylloscopus trochilus</i>	pajulintu	3	LC
<i>Poecile montanus</i>	hömötiainen	2	EN
<i>Prunella modularis</i>	rautiainen	4	LC
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	punatulkku	3	LC
<i>Regulus regulus</i>	hippiäinen	10	LC
<i>Rhadina sibilatrix</i>	sirittäjä	3	LC
<i>Spinus spinus</i>	vihervarpunen	3	LC
<i>Sylvia atricapilla</i>	mustapääkerttu	3	LC
<i>Tetrastes bonasia</i>	pyy	1	VU
<i>Turdus iliacus</i>	punakylkirastas	13	LC
<i>Turdus merula</i>	mustarastas	11	LC
<i>Turdus philomelos</i>	laulurastas	19	LC
<i>Turdus pilaris</i>	räkättirastas	2	LC

Taulukko 2. Pesimälinnuston arvioidut parimäärät.

Selvitysalueen runsain pesimälaji on peippo. Se viihtyy hyvin nuorissa ja nuorehkoissa kuusivaltaisissa metsissä. Sen sijaan pajulintu on tavanomaista vähälukuisempi. Pajulinnun mieluisinta ympäristöä ovat lehtimetsät, joita alueella on niukasti. Kaiken kaikkiaan linnusto on yleisesti ottaen melko tavallista ja linnuston parimäärä vastaa tyypillistä rehevien havumetsien parimäärää. Runsaita ovat peipon lisäksi laulurastas, mustarastas, punakylkirastas ja hippiäinen. Alueella pesivät kuitenkin myös vanhojen metsien taantuneet taiset hömötiainen (erittäin uhanalainen) ja töyhtötiainen (vaarantunut). Tarkat pesäpaikat

eivät selvinneet, mutta karttaan 3 merkityt pisteet osoittavat reviirien sijaintia. Sama koskee pyytä (vaarantunut) ja närheä (silmälläpidettävä). Pöllöjä ja päiväpetolintuja ei havaittu, eikä niistä ole havaintoja Suomen Lajitietokeskuksenkaan aineistoissa. Tiheät kuusivaltaiset, varttuvat metsät sopisivat kuitenkin jo nyt mm. varpushaukalle. Rajajärven ja Paarlahden rannoilla ei havaittu lainkaan pesiviä vesilintuja.

Luonnonhoidossa tulisi huolehtia siitä, että alueen metsien yleinen luonnontilaistuminen jatkuu. Lehtokuvioden hoitotoimia voidaan kuitenkin tehdä, mutta havumetsäkuvioilla toimenpiteistä olisi hyvä pidättäytyä. Tämä mahdollistaa hömö- ja töyhtötaisen säilymisen ja ehkä runsastumisenkin. Kartoitettu alue muodostaa yhdessä Soukontien pohjoispuolella sijaitsevan luonnonsuojelualueen kanssa kohtuullisen laajan metsän vähentyneille metsätilaisille. Samalla metsien muuttuminen entistä luonnontilaisemmiksi hyödyttää monia muita taantuneita vanhan metsän lajeja.

4. LUONTOTYYPIT JA KASVISTO

4.1 Menetelmät

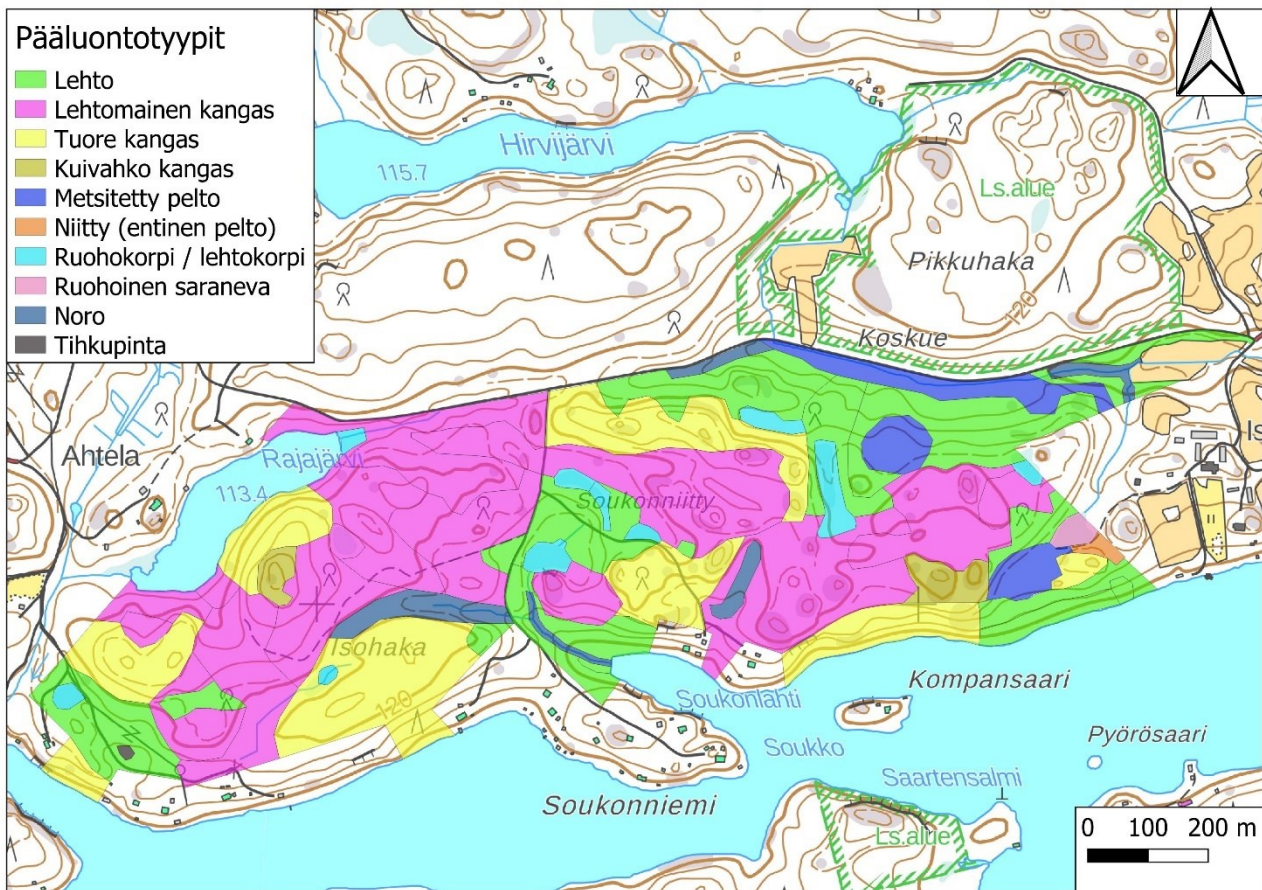
Kulkkilan metsän eteläosan luontotyyppikartoituksen tausta-aineistoina käytettiin Tampereen kaupungilta saatuja alueen metsäkuviotietoja. Nämä sisältävät mm. tiedot kunkin kuvion kasvupaikkatyyppistä, puuston iästä, koosta ja puulajeista sekä mainintoja putkilokasvilajistosta. Kuviointi on tehty ensisijaisesti metsätaloudessa käytetyin perustein, mutta se vastasi pääpiirteissään varsin hyvin tämänkin työn tarpeita. Joitakin muutoksia kuviorajoihin kuitenkin tehtiin.

Luontotyyppikartoituksen maastotyöt tehtiin 23.5, 15.6., 25.8. ja 4.9.2022. Kustakin rajatusta kuviosta laadittiin lyhyt kuvaus, joka sisältää mm. seuraavia tietoja:

- metsätyyppi (lehtojen osalta myös tarkempi lehtotyyppi) tai muu luontotyyppi
- putkilokasvillisuuden valtalajit
- mahdolliset merkittäviä luontoarvoja osoittavat kasvilajit
- elävä ja kuollut puusto ja puuston luonnontilaisuus
- mahdolliset huomiot kuvion vesitaloudesta
- mahdollinen luontodirektiivin luontotyyppi ja sen edustavuus
- mahdollinen uhanalainen luontotyyppi ja sen edustavuus
- mahdollinen metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, luonnonsuojelulain suojaama luontotyyppi, vesilain suojaama pienvesi
- tieto siitä, täyttääkö kohde Metso-kriteerit

- mahdolliset huomiot luonnonhoidon kannalta

Kuviokohtaisia putkilokasvillisuuden lajiluetteloita ei tehty, mutta lehtokuvioilta laadittiin kuitenkin luettelo havaituista lehtokasveista. Lisäksi silmälläpidettävistä ja eräistä harvinaisista kasvilajeista kerättiin tarkemmat tiedot ja koko alueen putkilokasveista laadittiin lajiluettelo.

Kartta 4. Pääluontotyyppit.

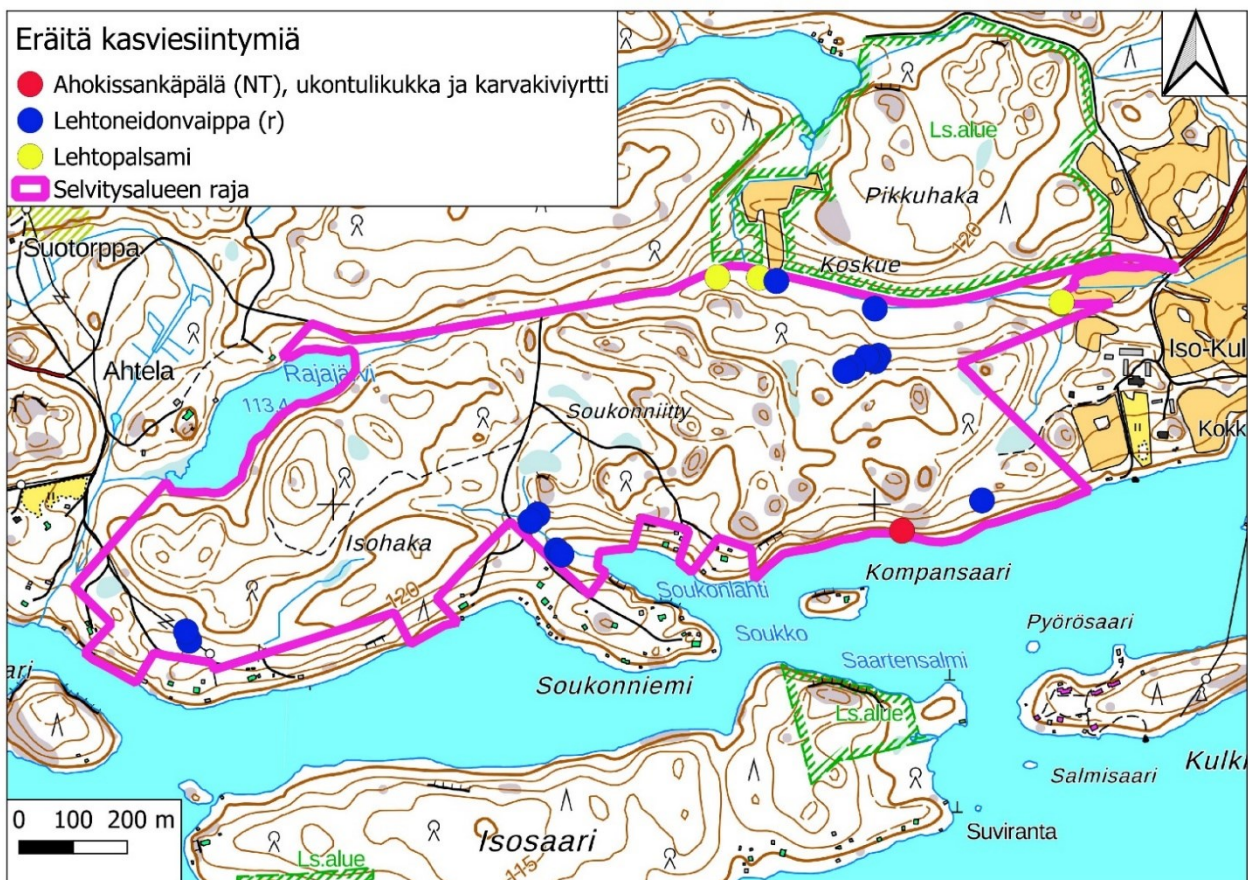
4.2 Luontotyyppien ja kasvillisuuden yleispiirteet

Selvitysaluetta luonnehtii yleisesti rehevyys. Siellä on runsaasti lehtomaisia kankaita sekä keski- ja runsasravinteisia tuoreita lehtoja, joiden kasvillisuus on edustavaa. Lehtojen puusto on yleensä varsin kuusivaltaista ja lehtokasvillisuus kärsii paikoin liiallisesta varjostuksesta. Pieniä metsälehmuksia on monin paikoin. Metsät ovat kehittyneet jonkin aikaa ilman merkittävämpää hoitoa, joten puusto on monin paikoin tiheää ja lahoppuuta on alkanut jo hieman kertyä. Soukontien eteläpuolella alueen itäosassa sijaitsevat pellot on metsitetty kuuselle ja niiden kasvillisuus on muuttumassa lehdoksi. Myös Iso-Kulkkilasta länteen on metsitettyä peltoa. Laajempia soita ei ole, mutta paikoin esiintyy pienialaisia, osittain varsin

edustavia ja luonnontilaisia ruohokorpiä ja alueen itäosassa on edustava ruohoinen saraneva. Notkelmissa virtaa muutamia uomiltaan luonnontilaisia noroja ja lähteisyyttä esiintyy paikoitellen. Alueen pääluontotyytit on esitetty kartalla 4.

4.3 Kasvilajistosta

Kartoitetulta alueelta löytyi yhteensä 130 putkilokasvilajia, jotka on lueteltu liitteessä 2. Alueella kasvaa useita vaateliaita lehtokasveja, joista näsiä, lehtokuusama, mustakonnanmarja ja metsälehmus ovat yleisiä. Hieman vaatimattomampaa lehtokasvistoa edustavat puolestaan taikinamarja, sinivuokko, sormisara, metsäkurjenpolvi ja lillukka Isohaan pohjoispuolisen noron varrella kasvaa kotkansiipeä. Lähteisyydestä kertovia purolitukkaa ja kevätlinnunsilmää on muutamassa paikassa. Lehtopalsamia löytyi alueen itäosan norojen varsilta (kartta 5). Kämmeistä löydettiin lehtoneidonvaippaa, jota kasvaa selvitysalueen eri puolilla lehdoissa ja lehdoiksi muuttuneilla entisillä pelloilla (kartta 5). Metsäkuviotietojen mukaan alueella tavataan myös valkolehdokkia, mutta sitä ei nyt havaittu. Paarlahden rantakalliolla esiintyy ukontulikukkaa, karvakiviyrttiä, mäkitervakkoa ja silmälläpidettävää ahokissankäpälää. Vieraslajeja ei muutamaa tertsuseljapensasta lukuun ottamatta löytynyt.

Kartta 5. Huomionarvoisia kasviesiintymiä. (NT=silmälläpidettävä, r=rauhoitettu)

4.4 Luontotyyppikuviot

Kartoitettu alue jaettiin 63 luontotyyppikuvioon, jotka esitellään alla. Kuvioiden pääluontotyyppi on merkitty karttaan 4 ja kuvionumerointi liitteeseen 3.

KUVIO 1: LEHTOMAINEN KANGAS

Melko varttunutta ja tiheää sekametsää kasvava lehtomainen kangas. Puustossa on kohtalaisen runsaasti haapaa ja monet haavoista ovat järeitä. Rajajärven pohjoispuolella metsä on muuta kuviota lehtipuuvaltaisempaa. Maassa makaa melko paljon kapeaa lahopuuta, ja puusto on muuttumassa muutenkin luonnontilaisen kaltaiseksi. Niukassa pensaskerroksessa kasvaa mm. taikinamarjaa, lehtokuusamaa ja hyvin niukasti koiranheittä. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat metsäkastikka, lillukka, mustikka ja kieli. Siellä täällä olevilla tuoreen keskiravinteisen lehdon laikuilla kasvaa mm. metsäkurjenpolvea, mustakonnanmarjaa ja sinivuokkoa. Rajajärven pohjoispuolen rinteestä löytyi niukasti niittymaarianheinää. Maantien vieressä on vanha leveä oja. – Pinta-ala 3,58 ha.

Kuva 2. Luontotyyppikuvio 2 on ruohokorpea.

KUVIO 2: RUOHOKORPI

Pääasiassa hieskoivua ja tervaleppää kasvava edustava ja luonnontilaisen kaltainen ruohokorpi (kuva 2), jonka läpi virtaava oja alkaa korven kohdalla muistuttaa jo luontaista puroa. Lehtipuiden alla on alikasvoskuusia. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti raatetta ja vehkaa, joiden ohella kasvistoon kuuluvat mm. kurjenjalka, suoputki, terttualpi, järvikorte, rentukka ja järvenrannan lähellä järviruoko. Kangasmetsän reunan läheltä vanhalta kannolta löytyi rauhoitettu, vaarantunut ja EU:n luontodirektiivin II-liitteeseen sisältyvä korpahohtosammal. – Pinta-ala 0,13 ha.

Kuvio täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän ja Metso-kriteerit (luokka 1). Ruohokorpi on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi ja se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin puustoiset suot.

KUVIO 3: TUORE KANGAS

Tuore kangasmetsä, jossa kasvaa nuorehkoa kuusi-mäntymetsää (kuva 3). Sekapuuna on vähän koivua. Lahopuuta esiintyy vain niukasti. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat mustikka, puolukka ja metsälauha. Muuhun kasvistoon kuuluvat mm. vanamo ja oravanmarja. – Pinta-ala 1,66 ha.

Kuva 3. Rajajärven rantaan viettävää rinnemetsää luontotyyppikuviolla 3.

KUVIO 4: LEHTOMAINEN KANGAS

Tiheää nuorta sekametsää (kuusta ja koivua) kasvava lehtomainen kangas. Rannalla on muutama järeä haapa ja vähän tervaleppää. Lahopuuta ei juuri ole. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti mustikkaa. Muuta kasvistoa ovat mm. lillukka ja metsäkastikka. – Pinta-ala 0,76 ha.

KUVIO 5: LEHTOMAINEN KANGAS

Nuorta tiheää kuusikkoa kasvava lehtomainen kangasmetsä, jonka keskellä virtaa lyhyt pätkä uomaltaan luonnontilaista noroa. Noron varrella sijaitsee pieni puuton tihkupinta, jossa kasvaa mm. rönsyleinikkiä, korpi-imarretta, leskenlehteä, soreahiirenporrasta, korpikaislaa, ojakellukkaa ja syyläjuurta. – Pinta-ala 0,27 ha.

Luonnontilainen noro on vesilain suojaama. Sen välitön lähiympäristö tihkupintoineen on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö sekä Metso-kohde (luokka 1). Havumetsävyöhykkeen noro on puutteellisesti tunnettu ja tihkupinta Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi.

Kuva 4. Metsää luontotyyppikuviolla 7.

KUVIO 6: LEHTOMAINEN KANGAS

Lehtomainen kangasmetsä, jossa kasvaa nuorta koivikkoa ja melko paljon alikasvoskuusia. Lahopuuta ei ole. Kenttäkerroksessa tavataan runsaan metsäkastikan ohella mm. kieloa. – Pinta-ala 0,33 ha.

KUVIO 7: TUORE KANGAS

Nuorta kuusikkoa kasvava, mutta eri-ikäisrakenteinen, tuore kangasmetsä, jossa on myös hieman koivua ja mäntyä (kuva 4). Kuviolla on pystyyn kuolleiden kuusten ryhmä, mutta muuten lahopuuta esiintyy vähän. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaan mustikan lisäksi mm. metsäkastikkaa ja metsälauhaa. – Pinta-ala 1,95 ha.

KUVIO 8: LEHTOMAINEN KANGAS

Melko nuorta, tiheää kuusi-koivusekametsää kasvava lehtomainen kangas. Kuviolla on jonkin verran kapeaa maapuuta. Mustikka kasvaa kenttäkerroksen valtalajina. Muuhun kasvistoon kuuluvat esim. kielo, metsäkastikka, sinivuokko, lillukka ja metsäkurjenpolvi. – Pinta-ala 1,31 ha.

KUVIO 9: TUORE KESKIRAVINTEINEN LEHTO

Tiheää nuorta sekametsää kasvava tuore keskiravinteinen lehto, jonka valtapuu on haapa. Sekapuina on melko paljon kuusta ja vähän koivua. Maassa makaa jonkin verran kapeaa maapuuta. Varjoisuuden vuoksi niukassa kenttäkerroksessa tavataan mm. sinivuokkoa ja kieloa. Pensaskerroksessa on metsälehmuksen vesoja sekä vähän koiranheittä, lehtokuusamaa, taikinamarjaa ja metsäruusua. – Pinta-ala 0,43 ha.

Tuore keskiravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, vaikka puuston nuoruus heikentää sen edustavuutta. Kuvio täyttää Metso-kriteerit (luokka 2) ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

KUVIO 10: TUORE RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

Tiheää, melko nuorta kuusi-koivusekametsää kasvava tuore (osin kostea ja kuiva) runsasravinteinen lehto. Tien eteläpuolella on paljon nuorta haapaa ja kuvion itä- ja koillisreunalla nuoria metsälehmuksia. Pensaskerroksessa esiintyy kohtuullisen runsaasti

lehtokuusamaa ja taikinamarjaa. Lisäksi siinä tavataan koiranheittä ja metsäruusua. Kenttäkerroksen lehtokasveja ovat mustakannonmarja, kielo, lillukka, metsäkurjenpolvi, sinivuokko, ahomansikka ja lehtoneidonvaippa, jota löytyi useita versoja. Lahopuuta esiintyy vain niukasti. Puuston tiheys heikentää jonkin verran lehtokasvien oloja. – Pinta-ala 2,31 ha.

Tuore runsasravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, vaikka puuston nuoruus heikentää sen edustavuutta. Kuvio täyttää myös Metso-kriteerit (luokka 2) ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

KUVIO 11: TIHKUPINTA

Pieni mesotrofinen tihkupinta lehdon keskellä (kuva 5). Melko luonnontilaisen tihkupinnan kasvistoon kuuluvat runsaan soreahiirenportaan ohella mm. luhtalemmikki, leskenlehti, korpikaisla, kevätlinnunsilmä, ojakellukka, suo-ohdake, rönsyleinikki, nurmilauha ja mesiangervo. – Pinta-ala 0,05 ha.

Tihkupinta on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi. Se on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, Metso-kohde (luokka 1) ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lähteet ja lähdesuot.

Kuva 5. Tihkupinnan kasvillisuutta luontotyyppikuviolla 11.

KUVIO 12: RUOHOKORPI

Edustaviuudeltaan vaatimaton, karunpuoleinen, ajoittain luhtainen ruohokorpi, jossa kasvaa tiheää nuorta koivikkoa ja alikasvoskuusia. Viereinen tie lienee vaikuttanut vesitalouteen. Suhteellisen niukassa kenttäkerroksessa tavataan mm. raatetta ja metsäalvejuurta. - Pinta-ala 0,16 ha.

Kuvio täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän ja Metso-kriteerit (luokka 1). Ruohokorpi on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi ja se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin puustoiset suot.

KUVIO 13: TUORE KANGAS

Vanhaa mäntyvaltaista metsää kasvava tuore kangas järvenrantaan viettävässä rinteessä. Sekapuuna on hieman koivua ja alemmassa latvuserroksessa kuusta. Pensaskerroksessa tavataan katajaa. Kuviolla on jonkin verran maapuuta. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaasti puolukka ja mustikkaa, joiden lisäksi kasvistoon kuuluu mm. kielo. – Pinta-ala 0,55 ha.

KUVIO 14: LEHTOMAINEN KANGAS

Tiheää, melko nuorta kuusi-koivuvaltaista sekametsää kasvava lehtomainen kangas, jossa on myös melko paljon haapaa ja vähän mäntyä. Maassa makaa jonkin verran kapeaa maapuuta. Kenttäkerroksen valtalajina kasvaa mustikka. Muuhun kasvistoon kuuluvat mm. metsäkastikka, metsäkurjenpolvi ja sinivuokko. Kuviolla kasvaa muutama metsälehmus. Pienillä tuoreen keskiravinteisen lehdon laikuilla on lehtokuusamaa. – Pinta-ala 3,10 ha.

KUVIO 15: KUIVAHKO KANGAS

Osittain kallioinen kuivahko kangasmetsä, jolla kasvaa harvaa nuorehkoa mänty- ja kuusivaltaista puustoa. Sekapuuna on vähän koivua. Lahopuuta ei ole. Kenttäkerroksessa tavataan runsaiden puolukan ja mustikan lisäksi mm. kanervaa. – Pinta-ala 0,46 ha.

KUVIO 16: LEHTOMAINEN KANGAS

Nuorehkoa ja tiheää kuusi-koivusekametsää kasvava lehtomainen kangas (kuva 6), jossa on sekapuuna hiukan mäntyä ja haapaa. Lisäksi kuviolla kasvaa muutamia nuoria metsälehmuksia. Lahopuuta esiintyy niukasti. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat mustikka ja metsäkastikka. Muuhun kasvistoon kuuluvat mm. metsäalvejuuri, sinivuokko, käenkaali,

kielo ja lillukka. Pienillä tuoreen keskiravinteisen lehdon laikuilla tavataan mm. lehtokuusamaa, taikinamarjaa, mustakonnanmarjaa ja näsiää. – Pinta-ala 2,38 ha.

Kuva 6. Luontotyyppikuvion 16 metsää.

KUVIO 17: LEHTOMAINEN KANGAS

Tiheää sekametsää kasvava kostea ja vähän soistunut lehtomainen kangas. Puustoon kuuluu koivua, alikasvoskuusia ja paljon nuorta haapaa. Kenttä- ja pohjakerros ovat niukkoja. Kuviolla tavataan mm. mustikkaa. – Pinta-ala 0,24 ha.

KUVIO 18: LEHTOMAINEN KANGAS

Melko nuorta ja tiheää kuusi- ja koivuvaltaista sekametsää kasvava lehtomainen kangas, Järvenrannan lähellä on järeitä haapoja. Metsässä kasvaa myös muutama metsälehmus. Kuviolla on vähän kapeaa maapuuta. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti metsäkastikkaa. Muuhun kasvistoon kuuluvat esim. mustikka, lillukka, käenkaali, sinivuokko, ahomansikka, metsäkurjenpolvi ja metsäimarre. – Pinta-ala 2,43 ha.

KUVIO 19: NORO JA LEHTOMAINEN KANGAS

Itäosassa uomaltaan luonnontilainen noro (kuva 7), jonka ympärillä kasvaa lehtomaisen kankaan nuorta sekametsää. Kuvion länsiosassa noroa pitkin on aikoinaan ajettu

metsäkoneella. Puustossa tavataan kuusta, koivua, harmaaleppää, raitaa, mäntyä ja vähän metsälehmäksiä. Lahopuuta on vain vähän. Norossa esiintyy lähteisyyttä ja siinä kasvaa mm. purolitukkaa ja runsaasti kevätlinnunsilmää. Muuta noron varren kasvistoa ovat esim. mesiangervo, soreahiirenporras, syyläjuuri, nokkonen, ojakellukka, rönsyleinikki, korpi-imarre, letohorsma, lehtovirmajuuri, rantamatara, suo-ohdake sekä kotkansiipi. – Pinta-ala 1,11 ha.

Luonnontilainen noro on vesilain suojaama. Sen välitön lähiympäristö on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö sekä Metso-kohde (luokka 1). Havumetsävyöhykkeen noro on puutteellisesti tunnettu luontotyyppi.

Kuva 7. Noronvarren kasvillisuutta luontotyyppikuviolla 19.

KUVIO 20: TUORE KANGAS

Tuore kangas, jolla kasvaa melko vanhaa kuusikkoa (kuva 8). Sekapuuna esiintyy myös koivua, runsasasti mäntyä ja vähän nuorta haapaa. Yleisilme on talousmetsämäinen, eikä lahopuuta juuri ole. Kenttäkerroksen valtalajin mustikan ohella kuviolla tavataan mm. kieloa, vanamoa, metsäkastikkaa, metsälauhaa, puolukkaa ja metsäalvejuurta. – Pinta-ala 5,01 ha.

Kuva 8. Tuoretta kangasmetsää luontotyyppikuviolla 20.

KUVIO 21: SOISTUNUT PAINANNE

Upottavan märkä puuton suopainanne, jonka läpi kulkee oja. Kyseessä on ehkä umpeenkasvanut pieni lampi. Kasvistoon kuuluvat mm. korpikaisla, kurjenjalka, järvikorte, pullosara ja raate. – Pinta-ala 0,08 ha.

KUVIO 22: TUORE KESKIRAVINTEINEN LEHTO

Tuore keskiravinteinen lehto, jossa kasvaa tiheää nuorta sekametsää (kuusta, koivua ja mäntyä). Pensaskerroksessa on taikinamarjaa. Kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat runsaiden kielon ja metsäkastikan ohella mm. lillukka ja metsäkurjenpolvi. – Pinta-ala 0,24 ha.

Tuore keskiravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, vaikka puuston nuoruus heikentää sen edustavuutta. Kuvio täyttää myös Metso-kriteerit (luokka 2) ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

KUVIO 23: LEHTOMAINEN KANGAS

Nuorta männikköä ja nuorta tiheää kuusi-koivusekametsää kasvava lehtomainen kangas, jossa ei juuri ole lahopuuta. Kenttäkerroksessa tavataan runsaiden metsäkastikan, kielon ja

mustikan ohella mm. kivikkoalvejuurta, mustakonnanmarjaa, sinivuokkoa ja lillukkaa. – Pinta-ala 0,72 ha.

KUVIO 24: TUORE RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

Tiheää nuorta kuusi-koivusekametsää kasvava tuore lehto. Kuvion pohjoisreunalla vanhan tieuran varrella on harmaaleppää. Maassa makaa jonkin verran kapeaa lahopuuta. Pensaskerroksessa tavataan taikinamarjaa ja lehtokuusamaa ja kenttäkerroksessa esim. mustakonnanmarjaa ja metsäalvejuurta. – Pinta-ala 0,25 ha.

Tuore runsasravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, vaikka puuston nuoruus heikentää sen edustavuutta. Kuvio täyttää myös Metso-kriteerit (luokka 2) ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

KUVIO 25: LEHTOMAINEN KANGAS

Lehtomainen kangas, jolla kasvaa tiheää nuorehkoa kuusi-koivusekametsää. Sekapuuna on myös melko runsaasti haapaa. Maassa makaa hieman kapeaa maapuuta. Kenttäkerroksessa ovat runsaita metsäkastikka ja lillukka. Muuhun kasvistoon kuuluvat mm. kielo, mustikka, kivikkoalvejuuri ja sinivuokko. – Pinta-ala 2,06 ha.

KUVIO 26: LEHTOMAINEN KANGAS

Nuorta ja tiheää kuusi-koivumetsää kasvava lehtomainen kangas. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti metsäkastikkaa ja kieloa, joiden ohella kasvistoon kuuluvat mm. lillukka, mustikka ja metsäalvejuuri. – Pinta-ala 5,38 ha.

KUVIO 27: TUORE KANGASMETSÄ

Tiheää melko nuorta kuusivaltaista metsää kasvava tuore kangas. Sekapuuna on mäntyä, koivua ja haapaa. Maassa makaa hiukan kapeaa maapuuta. Runsaiden mustikan ja puolukan ohella kasvistossa tavataan esim. lillukkaa ja metsäkastikkaa. – Pinta-ala 3,48 ha.

KUVIO 28: TUORE RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

Tuore runsasravinteinen lehto, jossa kasvaa nuorta tiheää kuusi-koivusekametsää (kuva 9). Lisäksi kuviolla on vähän haapaa sekä muutamia metsälehmuksia. Lahopuuta on niukasti.

Lehtopensaista tavataan taikinamarjaa ja lehtokuusamaa. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. sinivuokkoa, mustakonnanmarjaa, käenkaalia, metsäkastikkaa, kivikkoalvejuurta, metsäkurjenpolvea, nuokkuhelmikkää, lillukkaa, kieloa, metsäorvokkia ja sormisaraa. Kuviolta on metsäkuviotietojen mukaan löydetty myös lehtopähkämö ja lehtoneidonvaippa. Puuston harvennus olisi lehtokasvillisuudelle eduksi. – Pinta-ala 2,46 ha.

Tuore runsasravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö ja Metso-kohde (luokka 2) ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

Kuva 9. Luontotyyppikuvio 28 on lehtoa.

KUVIO 29: NORO JA LEHTO

Uomaltaan enimmäkseen luonnontilainen noro, joka virtaa suurelta osin kivien välissä. Noron varrella kasvaa mm. mustaherukkaa, soreahiirenporrasta, sinivuokkoa, mustakonnanmarjaa ja lehtopalsamia. – Pinta-ala 0,31 ha.

Luonnontilainen noro on vesilain suojaama. Sen välitön lähiympäristö on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö sekä Metso-kohde (luokka 1). Havumetsävyöhykkeen noro on puutteellisesti tunnettu luontotyyppi.

KUVIO 30: RUOHOKORPI

Ruohokorpi, jossa kasvaa nuorta koivikkoa ja alikasvoskuusia (kuva 10). Korven vesitalous vaikuttaa jokseenkin luonnontilaiselta ja siellä on jonkin verran maapuuta. Kasvistoon kuuluvat mm. kurjenjalka, mesiangervo, rentukka, metsäkorte, terttualpi ja ojakellukka. – Pinta-ala 0,28 ha.

Kuvio täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän ja Metso-kriteerit (luokka 1). Ruohokorpi on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi ja se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin puustoiset suot.

Kuva 10. Ruohokorpea luontotyyppikuviolla 30.

KUVIO 31: RUOHOKORPI

Vesitaloudeltaan ja puustoltaan jokseenkin luonnontilainen, edustava ruohokorpi (kuva 11). Ryteikköinen, pienikokoinen koivu- ja kuusipuusto kasvaa selvillä mättäillä, joilla on myös pajuja. Märillä rimpipinnoilla kasvaa runsaasti raatetta ja kurjenjalkaa. Muuta kasvistoa ovat mm. terttualpi, rentukka ja järvikorte. – Pinta-ala 0,18 ha.

Korpi täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän ja Metso-kriteerit (luokka 1). Ruohokorpi on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi ja se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin puustoiset suot.

Kuva 11. Luontotyyppikuvio 31 on edustavaa ruohokorpea.

KUVIO 32: LEHTOKORPI

Melko edustava, vesitaloudeltaan jokseenkin luonnontilainen, hieman lähdevaikutteinen lehtokorpi, jossa kasvaa runsaasti kevätlinnunsilmää, rönsyleinikkiä, mesiangervoa ja soreahiirenporrasta. Kuviolle on kaatunut hiljattain muutamia kuusia. – Pinta-ala 0,14 ha.

Lehtokorpi täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän ja Metso-kriteerit (luokka 1). Lehtokorpi on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi ja se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

KUVIO 33: TUORE RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

Ilmeisesti entiselle pellolle kehittynyt tuore runsasravinteinen lehto, jolla kasvaa melko vanhaa kuusikkoa. Varsinkin tien pohjoispuolella on hieman harmaaleppää, minkä lisäksi kuviolla on jokunen iso haapa. Lehtopensaista tavataan lehtokuusamaa, taikinamarjaa ja näsiää. Lisäksi kuviolla kasvaa tertsuseljaa. Kenttäkerroksessa tavataan mustakonnanmarjaa, sinivuokkoa, kieloa, sormisaraa, kivikkoalvejuurta, ahomansikkaa, lillukkaa, käenkaalia ja metsäalvejuurta. – Pinta-ala 1,97 ha.

Lehto on kehittynyt entiselle pellolle, mutta se on silti luontoarvoiltaan merkittävä.

KUVIO 34: RUOHOKORPI

Kuviolla on vanhoja turpeennostokuoppia, joihin on muodostunut pieniä lampareita. Niissä kasvaa mm. vehkaa ja terttualpea (kuva 12). Lampareiden ympärillä on edustavaa rehevää ruohokorpea, jonka kasvistoon kuuluvat esim. soreahiirenporras ja metsäkorte. Lähteisyydestä kertovat mm. kevätlinnunsilmä ja hetekuirisammal. – Pinta-ala 0,34 ha,

Korpi on syntynyt ainakin osittain ihmistoiminnan tuloksena, mutta sillä on silti merkittäviä luontoarvoja.

Kuva 12. Luontotyyppikuviolla 34 sijaitsevissa lampareissa on mm. vehkaa.

KUVIO 35: LEHTOMAINEN KANGAS

Nuorehkoa koivu-kuusisekametsää kasvava lehtomainen kangas, jossa on myös vähän mäntyä. Lahopuuta esiintyy niukasti. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti kieloa, lillukkaa, metsäkastikkaa ja mustikkaa, joiden lisäksi kuviolla kasvavat mm. sananjalka ja ahomansikka. Pensaskerroksessa on esim. lehtokuusana. Kuvion pohjoisreunalla sijaitseva jyrkänne on matala. – Pinta-ala 1,09 ha.

KUVIO 36: NORO

Uomaltaan jokseenkin luonnontilainen, osittain kivinen noro. Noron varrella kasvaa mm. soreahiirenporrasta, rönsyleinikkiä, mustaherukkaa, lehtokuusamaa ja lehtoneidonvaippaa. – Pinta-ala 0,25 ha.

Luonnontilainen noro on vesilain suojaama. Sen välitön lähiympäristö on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö sekä Metso-kohde (luokka 1). Havumetsävyöhykkeen noro on puutteellisesti tunnettu luontotyyppi.

KUVIO 37: TUORE RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

Melko vanhaa kuusivaltaista sekametsää kasvava runsasravinteinen tuore lehto lahdenpohjukkaan viettävällä rinteellä (kuva 13). Kuusten seassa kasvaa melko paljon kookkaita haapoja ja jonkin verran koivua. Kuviolla on myös iso raita sekä vähän pihlajaa ja harmaaleppää. Lahopuuta esiintyy melko vähän. Pensaskerroksessa kasvaa mm. lehtokuusamaa, tuomea ja näsiää. Kenttäkerroksen kasvistoon kuuluvat mm. mustakonnanmarja, lehtoneidonvaippa, kivikkoalvejuuri, metsäkastikka, kielo, lillukka, sinivuokko ja käenkaali. – Pinta-ala 1,82 ha.

Tuore runsasravinteinen lehto on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö ja Metso-kohde (luokka 1) ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

Kuva 13. Lehtoa luontotyyppikuviolla 37.

KUVIO 38: KOSTEA RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

Kostea runsasravinteinen lehto, jonka kuusista, harmaalepistä, raidoista ja koivuista koostuva puusto on aukkoista. Pensaskerroksessa kasvaa mm. lehtokuusamaa ja tuomea. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti soreahiirenporrasta, ojakellukkaa ja mesiangervoa sekä lähteisyydestä kertovia kevätlinnunsilmää ja purolitukkaa. Muuta lajistoa ovat esim. käenkaali, lehtovirmajuuri ja huopahdake. – Pinta-ala 0,06 ha.

Kostea runsasravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö ja Metso-kohde (luokka 1) ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

KUVIO 39: TUORE KANGASMETSÄ

Melko vanhaa kuusi- ja koivuvaltaista metsää kasvava tuore kangas. Sekapuina on hieman mäntyä ja haapaa. Lahopuuta ei juuri ole. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaasti mustikkaa, jonka lisäksi kasvistoon kuuluvat mm. metsäkastikka, kielo, lillukka ja vanamo. – Pinta-ala 2,09 ha.

KUVIO 40: RUOHOKORPI

Edustavuudeltaan melko vaatimaton, vanha ojituksen jonkin verran kuivaama ruohokorpi, jossa kasvaa nuorta koivikkoa ja alikasvoskuusia. Kasvistoon kuuluvat mm. kurjenjalka, raate ja terttualpi. – Pinta-ala 0,12 ha.

Korpi täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän ja Metso-kriteerit (luokka 1). Ruohokorpi on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi ja se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin puustoiset suot.

KUVIO 41: KOSTEA KESKIRAVINTEINEN LEHTO

Pieni, hieman pohjavesivaikutteinen kostea lehto, jonka kohdalla metsässä on latvusaukko. Kuviolla kasvaa harmaaleppää ja vähän lyhyitä kuusia. Maassa makaa tuore koivulahopuu. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti soreahiirenporrasta. Lajistoon kuuluvat myös mm. ojakellukka ja vuohenputki. – Pinta-ala 0,06 ha.

Kostea keskiravinteinen lehto on Etelä-Suomessa silmälläpidettävä luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

KUVIO 42: LEHTOMAINEN KANGAS

Melko vanhaa kuusivaltaista metsää kasvava lehtomainen kangas, jossa on myös melko paljon koivua ja haapaa (kuva 14). Osa haavoista on järeitä. Pensaskerroksessa kasvaa mm. vähän taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti metsäkastikkaa. Kasvistoon kuuluvat lisäksi esim. lillukka, ahomansikka, sinivuokko, metsäalvejuuri, käenkaali ja kielo. – Pinta-ala 4,89 ha.

Kuva 14. Sekametsää luontotyyppikuviolla 42.

KUVIO 43: NORO

Uomaltaan jokseenkin luonnontilainen noro, jonka varrella kasvaa mm. lehtokuusamaa, mesiangervoa, metsäalvejuurta, soreahiirenporrasta, koiranheittä, rentukkaa, rönsyleinikkiä ja okarahkasammalta. Noroa ympäröi sekametsä. – Pinta-ala 0,37 ha.

Luonnontilainen noro on vesilain suojaama. Sen välitön lähiympäristö on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö sekä Metso-kohde (luokka 1). Havumetsävyöhykkeen noro on puutteellisesti tunnettu luontotyyppi.

KUVIO 44: TUORE KANGASMETSÄ

Melko vanhaa ja tiheää tuoretta kangasmetsää järvenrantaan viettävällä rinteellä. Eri-ikäisrakenteinen puusto koostuu pääasiassa männyistä ja vähemmässä määrin kuusista. Seassa on myös koivua ja haapaa. Maassa makaa melko paljon pääasiassa kapeaa maapuuta ja kuviolla on koivupötkkelö. Tavanomaiseen kenttäkerroksen kasvistoon kuuluvat mm. mustikka, kielo, metsäkastikka, puolukka ja kanerva. Kuvion länsireunassa sijaitseva jyrkänne on karu. Itäreunalla sijaitsevalla rantakalliolla kasvaa ukontulikukkaa, mäkitervakkoa, lampaannataa, kissankelloa, rohtotädykettä, karvakiviyrttiä ja silmälläpidettävää ahokissankäpälää. – Pinta-ala 1,95 ha.

KUVIO 45: RUOHOKORPI

Vesitaloudeltaan melko luonnontilainen, nuorta kuusta ja koivua kasvava melko edustava ruohokorpiainanne. Korvessa on vähän kapeaa maapuuta. Kasvistoon kuuluvat mm. raate, terttualpi, kurjenjalka, korpikaisla, rönsyleinikki, korpikastikka ja korpiorvokki. – Pinta-ala 0,63 ha.

Korpi täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän ja Metso-kriteerit (luokka 1). Ruohokorpi on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi ja se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin puustoiset suot.

KUVIO 46: TUORE KESKIRAVINTEINEN LEHTO

Tiheää nuorta kuusi-koivusekametsää kasvava tuore lehto. Sekapuuna on vähän harmaaleppää. Maassa makaa hiukan kapeaa lahoppuuta. Lehtopensaista tavataan ainakin näsiää. Kenttäkerroksessa kasvavat mm. sinivuokko, metsäkastikka, oravanmarja, käenkaali ja jänönsalaatti. Metsäkuviotietojen mukaan kuviolta on löydetty myös lehtoneidonvaippa ja valkolehdokki. – Pinta-ala 1,47 ha.

Tuore keskiravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, vaikka puuston nuoruus heikentää sen edustavuutta. Kuvio täyttää myös Metso-kriteerit (luokka 2) ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

KUVIO 47: TUORE RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

Tiheää nuorehkoa kuusivaltaista sekametsää kasvava tuore lehto, jossa on melko runsaasti nuorta haapaa ja vähän koivua. Kuviolla on jonkin verran kapeaa maapuuta ja pystyyn kuolleita kuusia. Pensaskerroksessa tavataan lehtokuusamaa, tuomea, punaherukkaa ja taikinamarjaa ja kenttäkerroksessa mm. sinivuokkoa, kieloa, ahomansikkaa, metsäkastikkaa, nurmitädykettä, ahomataraa, sananjalkaa, kurjenkelloa, käenkaalia, sormisaraa, lillukkaa, metsäkurjenpolvea, mustakonnanmarjaa, metsäorvokkia, kivikkoalvejuurta ja lehtotesmaa. Metsäkuviotiedoissa mainitaan myös lehtoneidonvaippa. Puuston tiheys heikentää lehtokasvien kasvuoloja. – Pinta-ala 3,36 ha.

Tuore runsasravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö ja Metso-kohde (luokka 2). Kuvio sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

Kuva 15. Luontotyyppikuviolla 48 kasvaa lehtoneidonvaippaa.

KUVIO 48: METSITTYNYP PELTO

Tuoreeksi lehdoksi umpeenkasvanut entinen pelto, jolla kasvaa melko varttunutta harvennettua koivikkoa (kuva 15). Puustossa on myös jonkin verran alikasvoskuusia ja vähän nuorta haapaa. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti kieloa ja sananjalkaa. Muuta kasvistoa ovat mm. leskenlehti, mustakonnanmarja, lehtotesma, vuohenputki, koiranputki,

ahomansikka, käenkaali, metsäkurjenpolvi, syyläjuuri, nokkonen, koiranheinä ja pelto-ohdake. Lehtoneidonvaippoja löytyi useita ja metsäkuviotietojen mukaan laji on ollut joinakin vuosina jopa runsas. Kuviota kannattaa hoitaa lehtoneidonvaipan ja muun lehtokasvillisuuden kasvuolosuhteiden ylläpitämiseksi ja parantamiseksi – Pinta-ala 0,89 ha.

KUVIO 49: LEHTOMAINEN KANGAS

Melko vanhaa kuusikkoa kasvava lehtomainen kangasmetsä, jossa on sekapuuna vähän järeää haapaa ja muutama vanha raita. Maassa makaa hiukan lahoppua. Kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat runsaiden metsäalvejuuren ja mustikan lisäksi mm. käenkaali, sinivuokko, metsäimarre, metsälauha, metsäkastikka, sormisara ja lillukka. – Pinta-ala 2,86 ha.

KUVIO 50: KUIVAHKO KANGASMETSÄ

Melko tiheää, suhteellisen varttunutta männikköä kasvava kuivahko kangasmetsä, jossa on myös alikasvoskuusia. Kuviolla on pieniä kalliolaikkuja. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti puolukkaa. Lahoppua ei ole. – Pinta-ala 1,82 ha.

KUVIO 51: TUORE RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

Vanhaa kuusikkoa kasvava tuore runsasravinteinen lehto, jossa on myös muutamia kookkaita haapoja sekä vähän mäntyä ja koivua. Varjoisuuden vuoksi heikosti kehittyneessä kenttäkerroksessa tavataan mm. sinivuokkoa, mustakonnanmarjaa, sormisaraa, kieloa, metsäkastikkaa ja käenkaalia. – Pinta-ala 0,75 ha.

Tuore runsasravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö ja Metso-kohde (luokka 2). Kuvio sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

KUVIO 52: TUORE RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

Aukkoista nuorta puustoa (harmaaleppää ja isoja tuomia) kasvava tuore lehto. Kulttuurivaikutteisella kuviolla kasvaa mm. rönsyleinikkiä, hiirenvirnaa, nokkosta ja terttuseljää. – Pinta-ala 0,13 ha.

Tuore runsasravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, vaikka puuston nuoruus heikentää sen

edustavuutta. Kuvio täyttää myös Metso-kriteerit (luokka 2) ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

KUVIO 53: TUORE RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

Vanhaa kuusikkoa kasvava tuore runsasravinteinen lehto, jossa on myös hiukan mäntyä (kuva 16). Lahopuuta on vähän. Niukassa pensaskerroksessa tavataan taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti käenkaalia, sinivuokkoa ja metsäkastikkaa, joiden lisäksi kuviolla tavataan mm. sormisaraa, mustakonnanmarjaa, ahomansikkaa, lillukkaa, metsäorvokkia, metsäkurjenpolvea ja lehtoneidonvaippaa. – Pinta-ala 0,87 ha.

Tuore runsasravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö ja Metso-kohde (luokka 2). Kuvio sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

Kuva 16. Luontotyyppikuvio 53 on vanhaa kuusikkoa kasvavaa lehtoa.

KUVIO 54: TUORE KANGASMETSÄ

Harvahkoa, melko vanhaa mänty- ja kuusipuustoa kasvava tuore kangasmetsä. Lahopuuta on niukasti. Kuviolla kasvaa runsaan mustikan lisäksi mm. metsäkastikkaa, puolukkaa ja sananjalkaa. – Pinta-ala 0,37 ha.

KUVIO 55: ENTINEN PELTO, NIITTYÄ

Entinen pello, jolla kasvaa rehevää niittykasvistoa kuten sananjalkaa, nokkosta, pello-ohdaketta ja ojakellukkaa. – Pinta-ala 0,20 ha.

KUVIO 56: METSITETTY PELTO

Entinen pello, jolla kasvaa nuorta istutuskuusikkoa. Kenttäkerroksessa kasvaa esim. leskenlehteä, soreahiirenporrasta, koiranputkea ja pello-ohdaketta. – Pinta-ala 0,85 ha.

KUVIO 57: RUOHOINEN SARANEVA

Luonnontilaisen kaltainen edustava ruohoinen saraneva, jonka reunoilla on kapealti koivua kasvavaa ruohoista sarakorpea (kuva 17). Suolla kasvavat runsaina kurjenjalka, luhtasara, pullosara, raate ja terttualpi. Lisäksi kasvistoon kuuluu mm, järvikorte. - Pinta-ala 0,29 ha.

Saraneva on Etelä-Suomessa vaarantunut ja sarakorpi erittäin uhanalainen luontotyyppi. Suo on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö. Saraneva sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin vaihettumis- ja rantasuot ja sarakorpi luontotyyppiin puustoiset suot.

Kuva 17. Ruohoista saranevaa luontotyyppikuviolla 57.

KUVIO 58: TUORE RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

Melko vanhaa kuusikkoa kasvava tuore keskiravinteinen lehto (kuva 18). Kuvion eteläreunalla on harmaaleppää ja paljon nuorta haapaa. Pensaskerroksessa kasvaa tuomea ja näsiä. Kenttäkerroksessa tavataan mustakonnanmarjaa, kivikkoalvejuurta, sinivuokkoa, lillukkaa, metsäkastikkaa, sormisaraa, metsäkurjenpolvea, lehtotesmaa ja runsaasti kieloa. – Pinta-ala 0,69 ha.

Tuore runsasravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, vaikka puuston nuoruus heikentää sen edustavuutta. Kuvio täyttää myös Metso-kriteerit (luokka 2) ja sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

Kuva 18. Lehtokuusikkoa luontotyyppikuviolla 58.

KUVIO 59: LEHTOMAINEN KANGAS

Vanhaa kuusikkoa kasvava lehtomainen kangas. Kuviolla on vähän lahoppuuta. Runsaiden mustikan ja metsäalvejuuren ohella kasvistoon kuuluu mm. käenkaali. – Pinta-ala 0,74 ha.

KUVIO 60: RUOHOKORPI

Ruohokorpi, jonka eteläosassa on hyvin märkä puuton alue. Muu osa kuviosta on melko varttunutta koivikkoa kasvavaa kuivemman puoleista ruohokorpea. Koivujen alla on

alikasvoskuusia Kuvion kasvistoon kuuluvat mm. kurjenjalka, metsäkorte, terttualpi, raate ja korpikaisla. – Pinta-ala 0,12 ha.

Korpi täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän ja Metso-kriteerit (luokka 1). Ruohokorpi on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi ja se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin puustoiset suot.

KUVIO 61: METSITETTY PELTO

Kuuselle metsitetty entinen pelto, joka on umpeenkasvanut tuoreeksi runsasravinteiseksi lehdoksi. Kuviolla on myös koivua. Puusto on pääosassa kuviota hyvin tiheää, mutta itäosassa on vielä pieni niittyaukio. Vähäisessä pensaskerroksessa esiintyy näsiää ja koiranheittä. Myös kenttäkerros on varjoisuuden vuoksi laajoilla alueilla heikosti kehittynyt. Siinä kasvaa mm. mustakonnanmarjaa, käenkaalia, lehtotesmaa ja lehtoneidonvaippaa. Kuviota kannattaa hoitaa lehtona. - Pinta-ala 1,82 ha.

KUVIO 62: TUORE RUNSASRAVINTEINEN LEHTO

lältään vaihtelevaa sekapuustoa kasvava tuore runsasravinteinen lehto norojen rannoilla ja pellon reunassa (kuvio koostuu kolmesta osasta). Kuviolla on muutamia vanhoja kuusia, mutta enimmäkseen puusto on nuorta ja lehtipuuvaltaista. Siihen kuuluu koivua, harmaaleppää, vaahteraa, pihlajaa ja paljon nuorta haapaa. Pensaskerroksessa tavataan metsäruusua ja runsaasti tuomea. Kenttäkerroksen kasvistoon kuuluvat runsaiden kielon ja lillukan lisäksi esim. mustakonnanmarja, lillukka, sormisara, sinivuokko, lehtotesma ja metsäkurjenpolvi. – Pinta-ala 0,48 ha.

Tuore runsasravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö ja Metso-kohde (luokka 2). Se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot.

KUVIO 63: NORO

Uomaltaan jokseenkin luonnontilainen kivinen noro, jonka rannoilla kasvaa tiheää ja vaikeakulkuista pensaikkaa (mm. tuomea, taikinamarjaa ja mustaherukkaa) sekä harmaaleppää. Kuviolla on myös muutama iso raita. Rantojen kasvistoon kuuluvat mm. kivikkoalvejuuri, käenkaali, vuohenputki ja mustakonnanmarja. Etelästä laskee pellonreunaan seuraillen toinen uomaltaan jokseenkin luonnontilainen noro, jonka varrella

on kosteaa suurruohostoa. Siihen kuuluvat mm. lehtopalsami ja luhtalemmikki sekä runsaat nokkonen ja mesiangervo. – Pinta-ala 0,28 ha.

Luonnontilainen noro on vesilain suojaama. Sen välitön lähiympäristö on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö sekä Metso-kohde (luokka 1). Havumetsävyöhykkeen noro on puutteellisesti tunnettu luontotyyppi.

5. LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988. Linnustonseurannan havainnointiohjeet. 2.uusittu painos. Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki. 143 s.
- Lindholm, T. & Tuominen, S. 1993. Metsien puuston luonnontilaisuuden arviointi. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja A 3. 40 s.
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus & Tapio. 192 s.
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2021. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 350 s.
- Nieminen, M. 2017. Liito-orava (*Pteromys volans* Linnaeus, 1758). - Julkaisussa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.). Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt, s. 48-55. Suomen ympäristö 1/2017.
- Pääkkönen, P. & Alanen, A. 2000. Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje. Suomen ympäristökeskuksen monisteita 188. Suomen ympäristökeskus. 128 s.
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden

metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO -ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016. 75 s.

www.vanhatkartat.fi

Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus (2021). Suomen lajien alueellinen uhanalaisuusarviointi 2020. <https://www.ymparisto.fi/punainenlista>

LIITE 1. Liito-oravan papanahavainnot. DBH=puun rinnankorkeusläpimitta

Nro	Puulaji	Papanoita	DBH	Tulkinta	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN)
1	haapa	5	53	papanapuu	6839326: 335953
2	haapa	5	54	papanapuu	6839264: 336099
3	haapa	20	48	papanapuu	6839208: 336039
4	haapa	30	56	papanapuu	6839201:336035
5	haapa	10	40	papanapuu	6839193: 336022
6	haapa	1	57	papanapuu, kolo	6838735: 335765
7	haapa	30	40	papanapuu	6839291: 336218
8	haapa	1	57	papanapuu	6839268: 336152
9	haapa	23	49	papanapuu	6839240: 336119
10	haapa	35	42	papanapuu	6839228: 336149
11	haapa	3	59	papanapuu	6839232: 336221
12	haapa	30	38	pesäpuu, kolo	6839233: 336048
13	haapa	satoja	47	pesäpuu	6839206: 336040

LIITE 2. Havaitut putkilokasvilajit. NT=silmälläpidettävä, r=rauhoitettu

<i>Acer platanoides</i>	metsävaahtera	
<i>Actaea spicata</i>	mustakonnanmarja	
<i>Aegopodium podagraria</i>	vuohenputki	
<i>Alchemilla sp.</i>	poimulehti-laji	
<i>Alnus glutinosa</i>	tervaleppä	
<i>Alnus incana</i>	harmaaleppä	
<i>Angelica sylvestris</i>	karhunputki	
<i>Antennaria dioica</i>	ahokissankäpälä	NT
<i>Anthriscus sylvestris</i>	koiranputki	
<i>Athyrium filix-femina</i>	soreahiirenporras	
<i>Avenella flexuosa</i>	metsälauha	
<i>Betula pendula</i>	rauduskoivu	
<i>Betula pubescens</i>	hieskoivu	
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	metsäkastikka	
<i>Calamagrostis canescens</i>	viitakastikka	
<i>Calamagrostis epigejos</i>	hietakastikka	
<i>Calla palustris</i>	vehka	
<i>Calluna vulgaris</i>	kanerva	
<i>Caltha palustris</i>	rentukka	
<i>Campanula persicifolia</i>	kurjenkello	
<i>Campanula rotundifolia</i>	kissankello	
<i>Cardamine amara</i>	purolitukka	
<i>Carex acuta</i>	viiltosara	
<i>Carex canescens</i>	harmaasara	
<i>Carex digitata</i>	sormisara	

<i>Carex lasiocarpa</i>	jouhisara	
<i>Carex rostrata</i>	pullosara	
<i>Carex vesicaria</i>	luhtasara	
<i>Chamaenerion angustifolium</i>	maitohorsma	
<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	kevätlinnunsilmä	
<i>Cicuta virosa</i>	myrkkykeiso	
<i>Cirsium arvense</i>	pelto-ohdake	
<i>Cirsium heterophyllum</i>	huopaohdake	
<i>Cirsium palustre</i>	suo-ohdake	
<i>Comarum palustre</i>	kurjenjalka	
<i>Convallaria majalis</i>	kielo	
<i>Dactylis glomerata</i>	koiranheinä	
<i>Daphne mezereum</i>	näsiä	
<i>Deschampsia cespitosa</i>	nurmilauha	
<i>Dryopteris carthusiana</i>	metsäalvejuuri	
<i>Dryopteris filix-mas</i>	kivikkoalvejuuri	
<i>Epilobium montanum</i>	lehtohorsma	
<i>Epipactis helleborine</i>	lehtoneidonvaippa	r
<i>Equisetum fluviatile</i>	järvikorte	
<i>Equisetum sylvaticum</i>	metsäkorte	
<i>Festuca ovina</i>	lampaannata	
<i>Filipendula ulmaria</i>	mesiangervo	
<i>Fragaria vesca</i>	ahomansikka	
<i>Galium boreale</i>	ahomatara	
<i>Galium palustre</i>	rantamatara	
<i>Geranium sylvaticum</i>	metsäkurjenpolvi	
<i>Geum rivale</i>	ojakellukka	

<i>Glyceria fluitans</i>	ojasorsimo
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	metsäimarre
<i>Hepatica nobilis</i>	sinivuokko
<i>Hieracium sp.</i>	keltano-laji
<i>Hieracium umbellata</i> -ryhmä	sarjakeltano
<i>Hierochloë hirta</i>	niittymaarianheinä
<i>Impatiens noli-tangere</i>	lehtopalsami
<i>Juncus effusus</i>	röyhyvihvilä
<i>Juniperus communis</i>	kataja
<i>Lactuca muralis</i>	jänönsalaatti
<i>Lapsana communis</i>	linnunkaali
<i>Lemna minor</i>	pikkulimaska
<i>Linnaea borealis</i>	vanamo
<i>Lonicera xylosteum</i>	lehtokuusama
<i>Luzula pilosa</i>	kevätpiippo
<i>Lycopodium clavatum</i>	katinlieko
<i>Lysimachia europaea</i>	metsätähti
<i>Lysimachia thyrsoflora</i>	terttualpi
<i>Maianthemum bifolium</i>	oravanmarja
<i>Matteuccia struthiopteris</i>	kotkansiipi
<i>Melampyrum pratense</i>	kangasmaitikka
<i>Melica nutans</i>	nuokkuhelmikkä
<i>Menyanthes trifoliata</i>	raate
<i>Milium effusum</i>	lehtotesma
<i>Moehringia trinervia</i>	lehtoarho
<i>Myosotis scorpioides</i>	luhtalemmikki
<i>Nuphar lutea</i>	isoulpukka

<i>Oxalis acetosella</i>	käenkaali
<i>Peucedanum palustre</i>	suoputki
<i>Phegopteris connectilis</i>	korpi-imarre
<i>Phragmites australis</i>	järviruoko
<i>Picea abies</i>	kuusi
<i>Pinus sylvestris</i>	mänty
<i>Poa palustris</i>	rantanurmikka
<i>Polypodium vulgare</i>	kallioimarre
<i>Populus tremula</i>	haapa
<i>Potamogeton alpinus</i>	purovita
<i>Prunella vulgaris</i>	niittyhumala
<i>Prunus padus</i>	tuomi
<i>Pteridium pinetorum</i>	sananjalka
<i>Ranunculus acris</i>	niittyleinikki
<i>Ranunculus repens</i>	rönsyleinikki
<i>Rhamnus frangula</i>	korpipaatsama
<i>Ribes alpinum</i>	taikinamarja
<i>Ribes nigrum</i>	mustaherukka
<i>Ribes spicatum</i>	punaherukka
<i>Rosa cinnamomea</i>	metsäruusu
<i>Rubus idaeus</i>	vadelma
<i>Rubus saxatilis</i>	lillukka
<i>Rumex acetosella</i>	ahosuolaheinä
<i>Salix aurita</i>	virpapaju
<i>Salix caprea</i>	raita
<i>Salix phylicifolia</i>	kiiltopaju
<i>Sambucus racemosa</i>	tertuselja

<i>Scirpus sylvaticus</i>	corpikaisla
<i>Scrophularia nodosa</i>	syyläjuuri
<i>Solidago virgaurea</i>	kultapiisku
<i>Sorbus aucuparia</i>	pihlaja
<i>Sparganium natans</i>	pikkupalpakko
<i>Tilia cordata</i>	metsälehmus
<i>Tussilago farfara</i>	leskenlehti
<i>Urtica dioica</i>	isonokkonen
<i>Utricularia sp.</i>	vesiherne-laji
<i>Vaccinium myrtillus</i>	mustikka
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	puolukka
<i>Valeriana sambucifolia</i>	lehtovirmajuuri
<i>Verbascum thapsus</i>	ukontulikukka
<i>Veronica chamaedrys</i>	nurmitädyke
<i>Veronica officinalis</i>	rohtotädyke
<i>Veronica serpyllifolia</i>	orvontädyke
<i>Viburnum opulus</i>	koiranheisi
<i>Vicia cracca</i>	hiirenvirna
<i>Vicia sepium</i>	aitovirna
<i>Viola canina</i>	aho-orvokki
<i>Viola epipsila</i>	corpiorvokki
<i>Viola riviniana</i>	metsäorvokki
<i>Viscaria vulgaris</i>	mäkitervakko
<i>Woodsia ilvensis</i>	karvakiviyrtti

LIITE 3. Luontotyyppikuvioiden numerointi.